

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancațe nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicării mai dese după tariful și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(Număr de Duminecă 50).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franco.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 278. — Anul LXIV.

Brașov, Duminecă 16 (29) Decembrie.

1901.

Să ne dăm sémă de tóte.

...In lupta noastră pentru existență, când nu e vorba de mai puțin, decât de a fi séu a nu fi, noi Românii din Transilvania, Bănat și Țera ungherească ne putem răzima numai pe propriile noastre puteri.

Nimeni nu ne pórtă grija. Guvernul se îngrijese numai ca nu cumva să ne desvóltăm și să progresăm în cultura noastră românească, în spiritul și în aspirațiunile noastre românești, căci scopul lui este de a face ca tótă suflarea din țară să îmbrățișeze numai și numai cultura ungherească, limba și științele ungherești.

Étă de ce lupta noastră este așa de grea și anevoioasă, étă de ce ea are să hotărască între a fi séu a nu fi!

Ceea-ce ne vine bine și ne servește spre mare mângăiere și speranță în starea strimtorată de apărare națională, în care ne aflăm, este sprijinul moral, ce ni-l dau simpatiile fraților noștri din regatul român vecin, precum și simpatiile, cu care parte mare a opiniunii publice din monarhia și din celelalte state apusene urmăresc cauza noastră, despre a căreia dreptate se convinge pe și ce merge tot mai mult.

Constatând acesta nu trebuie să uităm, că numai un popor conșcui de chiámarea sa, harnic și stăruitor în lupta pentru drept și dreptate, se face vrednic de simpatiile lumii culte și, ceea-ce e de-o însemnătate și mai mare, se póte face respectat înaintea adversarilor săi.

Sórtea noastră e dér în mâinile noastre.

Décă atențiunea amicilor poporului nostru s'a îndreptat asupra-ne, acesta avem s'o mulțumim în primul rând statorniciei noastre în lupta pentru limbă și naționalitate.

În curând se vor împlini 25 de ani de când națiunea noastră susține

o luptă neegală pentru bunurile ei cele mai scumpe din ce în ce mai amenințate de cătră un sistem de guvernare vitreg și asupritor.

A purta un pătrar de veac necurmat o luptă atât de desperată nu este, dĕu, lucru puțin. Și putem dice, că puține popóre în Europa au manifestat atâta tărie de viață și putere de rezistență, câtă a dovedit poporul român în acest lung period de asupririi și de prigonirii naționale.

De altă parte nu putem să nu recunoscem, că acest rezultat îl datorim mai cu sémă vinjoșiei naturale a poporului nostru și școlii triste, ce a avut'o el de veacuri, care l'a învățat să scie îndura și suporta mai ușor loviturile sorții.

Unde am fi însă noi ađi, decă pe lângă acesta am fi desfășurat în cei 25 de ani o lucrare mai conșciențioasă și mai energetică pentru a-ne îndoi puterile prin unirea factorilor noștri naționali și printr'o cât mai strinsă organizare; decă marele principiu de viață al solidarității naționale n'ar fi rămas în cele mai multe casuri numai o dorință frumoasă, fără a-se preface în fapte demne naționale, cari se fi venit în ajutorul nostru?

Unde am fi noi astăđi în stima lumii și în respectul contrarilor noștri, decă am fi realizat numai jumătate din ceea-ce ne-am propus să facem pentru binele neamului nostru, pentru apărarea drepturilor sale și a dreptății cauzei sale?

Se împlinesc ađi tocmai de ce ani, de când am făcut, în numărul de Duminecă al fóiei noastre, reflecșiunile de mai sus. Era în ajunul dísolvării dietei ungherești și a rënduirii de nouă alegeri. Hotărîrea acesta a guvernului venise fără de veste și produse o mare mișcare și în sinul alegătorilor noștri, cari începură a ține întruniri prin tóte ținuturile fă-

când pregătiri pentru conferența națională din Ianuarie 1892.

De atunci s'au mai făcut în două rânduri alegeri dietale, în tóamna anului 1896 și în tóamna trecută. În periodul acesta de de ce ani poporul nostru a îndurat și mai mari prigoniri și mai amare lovituri ale sorții.

Din cei două-deci și cincî de ani de lupte desperate s'au făcut trei-deci și cincî. Poporul nostru oțelit în suferințe a ținut piept cum numai a putut noului asalt al adversarilor vieții sale naționale. Ce au făcut însă și cum au lucrat factorii din sinul séu chiámăți a-l îmbrăbăta și a-l conduce în luptă? Unitu-s'au ei între sine și contribuit'au prin faptele lor, prin energia voinței lor a întări organizația luptătorilor pentru libertate și dreptate? Venit'au ei ast-fel în ajutorul poporului strimtorat și prigonit?

Răspunsul la întrebările aceste este de cea mai mare însemnătate pentru noi, fiind-că ne va pune în poziția să cunoșcem starea noastră de față și să șcim ce trebuie să facem și cum trebuie să procedăm în viitor, ca ceea-ce a fost dorința și idealul nostru înainte cu un deceniu, să se realizeze, să eșim odată din buimăceala, în care am ajuns după atâtea lovituri și desamăgiri.

Ca nisce frați adevărați de aceeași sorte, cari împreună avem să stăruim pentru a ni-o îndrepta, trebuie să ne desbrăcăm de or-ice patimă și prejudețiu și să ne dăm sémă de tóte cele ce s'au petrecut între noi, mărturisind sincer greșelele noastre, decă greșeli am făcut.

Nu mai pe acesta cale vom pute să ajungem a pătrunde situațiunea de față a poporului nostru din tóte punctele de vedere, vom pute să aflăm mijlocul de reculegere a forțelor noastre interioare de luptă.

Acésta se impune fiilor luminați ai națiunii ca o datoriă sfântă, căci nu trebuie să trecem cu vederea

nicî un singur moment, că lupta noastră națională are să hotărască între a fi séu a nu fi, și că noi Românii asupriți ne putem răzima numai pe propriile noastre puteri.

Revista politică.

Sérbătorile Crăciunului gregorian n'au adus de rëndul acesta pace și liniște cărmuitorilor „fericitei“ Ungarii. Spiritele celor dela conducerea afacerilor statului sunt adenc turburate și neliniștite din cauză, că situația în cestiunea pactului economic austro-ungar a devenit de-odată foarte nesigură și mult mai îngrijitoare, de cum era înainte, căci guvernele din Viena și Pesta — deși au cădut la învoială asupra a numeroase puncte din tariful vamal comun — nu s'au putut învoi însă asupra multor puncte esențiale. Tratările între cele două guverne vor fi reluate îndată după sérbători, dér puține speranțe sunt, ca ele să ducă la bun sfîrșit și ca cestiunea pactului să vină curând înaintea parlamentelor, ungar și austriac. Maghiarii se mângăie, ce-i drept, cu îmbunătățirea situațiunii.

Una din oficiósele guvernului a publicat chiar în numărul séu de Crăciun un articol, în care ocupându-se cu cestiunea pactului dicea, că decă nu se va pute face nimic acum, nu rămâne alt espedient, decât cu Ungaria să se îngrijescă de o lege de necesitate, cu alte cuvinte đis, să voteze un nou provisoriu al pactului, adecă votarea unui provisoriu al provisorului.

Nimic mai firesc, decât ca acesta situațiune penibilă să inspire cele mai mari îngrijiri și temeri asupra viitorului, politicianilor ungaruri din Budapesta. O fóie guvernamentală dând espresiune acestor îngrijiri și temeri, étă ce scrie:

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Colinde.

Colo 'n josu mai în jos
Se vede un rit frumos.
Dér pe rit ce se mai vede?
Mândre flori și érbă verde.
Printre érbă sunt florițe
Și o turmă de oițe.
Dér de oi cine grijesce?
Sântul Petru și grăesce:
— Lăsa-voiu la focul oi,
Că de când umblu la voi,
Barba-mi bate genunchii,
Sprâncenele umerii,
Picioarele mi-au slăbit
Și capul mi-a cărunțit.
Dér o óie bălăóie
Cătră Petru așa grăia:
— Tu pe noi nu ni-i lăsa,
Că multe daruri țî-om da.
La Sân-Georz un miel frumos,
La Păscită o jintită,
La Ispas un brus de caș,

La Rusale-un caș mai mare,
La Crăciun un suman bun.

Sântul Petru asculta,
Din inimă suspina,
Și cătră oi cuvênta:

— Lăsa-voiu la biata oi,
Că de când umblu la voi
Pêrul mi-s'a cărunțit,
Picioarele mi-au slăbit,
După voi nu pot umbla
Eu la alții voiu lăsa.
Ér o óie bălăiórá
Se uita și nu páscea,
Cătră Sân-Petru grăia:
— Décă tu ni-i părăsi
Noi pe tine te-om jeli:
Cele negre și cornute
Plângênd te-om cerca pe munte,
Cele sure și bălăi
Plângênd te-om cerca pe văi.

Să fii gazdă vesel bun,
C'ai ajuns sântu Crăciun.

Culese de: Constantin Manu,
învêșător.

Strimbul.

* * *

În comuna Șoim — aprópa de Beiuș — este o datină veche de Crăciun. Tinerimea, vre-o 10—12 feciori, îmbrăcați uniform, au datina de a umbla cu toba colindând prin comună din casă în casă. Respectivii îi așteptă cu mesele încărcate cu d'ale Crăciunului.

Ei încep colinda după tactul tobei:

Colinda vênătorilor.

Eșit'au Dómne eșit
Vênători d'a lui Crăciun
Corinde-mi Dómne.
Ei vînară cât vînară
Đi de vară până séră.
Când era de cătră séră
Mândră féră ce-și vînară,
Un cerbuț cam stretinior
Și la córne gâlbiniór.
Vênătorul cel mai mare
Trase arcul s-1 săgete
Dér cerbul din graii grăia:
Nu pãzi pe mórtea mea,
Că nu-'s eu ce-ți pare ție
Ci-s Iuán lui Sântiúan,
Nánașul lui Dumneđeu.
Când măicuța m'a făcut
Grele muncí ea ș'o d'avut,
Cu'n picior m'o legănat,

Cu gura m'o blăstemat,
Să fii fiara codrului
Noué aní și noué luní
Și p'atâtea septémáni.
Déc'acelea împlinile-oiú
Jos la țără io veni-oiú
Cheile în mánî prinde-oiú
Și biserici d'ascuia-oiú
Slujbă mândră că ceti-oiú.
Déră slujba cine-o ascultă?
C'o d'ascultă Maica sfântă
Cu costița despletită
Peste fii mic slobozită,
Fiiu mic își dete a plange
Cu grele lacrémî de sânge.
Maica sfântă fi grăia:
— Ian tací fiiu mic nu tot plange
Că eu ție dați-oiú
Doué mere, doué pere,
Doué țite albe a mele
De tu te-i juca cu ele.
— Da cum maică nu oiú plange?
Când véd puntea rajului
Cum-i firu pêrului.
Maica sfântă mi-'i grăia
— Lesne*) fiiu mic și p'acea.

*) Ușor.

„Stăm înaintea deslegării unei probleme grave, trebuie croit viitorul economic al țării, legătura comercială și economică cu Austria și străinătatea. E o problemă mare și grea această, de a cărei deslegare cu succes e legată întreaga existență a viitorului nostru. Putem însă să deslegăm această problemă mare și grea corespunzător situației proprii a țării noastre, conform necesităților separate, a dezvoltării viitorului nostru și al interesului național și de stat? Dér putem óre peste tot deslega marea problemă economică și nu vom fi óre siliți — în urma stărilor și turburărilor străine (austriace) — să ne espuim și pe mai departe nesiguranței, clătănării de ađi pe mâne cele mai însemnate interese, a căror cea mai de căpetenie condiție este tocmai: basa tare?”

Etă, așa vorbesc acum organele de publicitate ungurești, vorbesc în tonul desnădăduțului, cu amărăciune și cu prefăcută resignare, după ce vęd, că nu-i încătrău, că Ungurii nu pot face de capul lor ce vrău și că vrënd nevrënd ei trebuie să susțină comuniunea economică și comercială cu Austria, chiar și cu prețul jertfirei aspirațiilor lor la o independență desevărșită economică.

Discușiunile, ce vor urma în dieta din Pesta cu privire la stările acestea deplorabile, de sigur, că vor fi foarte interesante și putem fi curioși, ce va dice la tóte acestea Coloman Szell în vorbirea sa de anul nou.

Intr'acea situațiunea în Austria continuă să fie mereu gravă și incurcată. Sesiunea parlamentară a fost întreruptă și acolo prin feriile Crăciunului gregorian. Drept epilog la această sesiune clubul parlamentar al Cehilor tineri a publicat o enunțiațiune în care se accentuează, că planurile guvernului privitoare la buget au fost zădărnice și că acum este dominantă convingerea, că o continuare favorabilă a lucrării parlamentare nu este de așteptat, decă privitor la *cestiunea limbilor* nu se va face o înțelegere între Cehi și Germani. Nimeni nu se cugetă la amânarea acestei cestiuni până după finalizarea pactului cu Ungaria, chiar și Germanii au recunoscut necesitatea unui armistițiu între ei și Cehi.

Gravitatea situației politice în Austria stă așa-dér din nou în pretenșiunea introducerii limbii cehice ca limbă oficială internă și în afacerea universității din Moravia. Decă conferențele de înțelegere vor

rămâne fără de rezultat, parlamentul nu va fi în stare de a înainta cu lucrările lui, și au dreptate Ungurii când se tem, că și de rëndul acesta din pact nu se va alege nimic.

In camera din România s'au desfășurat nisce interesante discuțiuni în timpul din urmă asupra stării financiare a țării. Crisa din anii din urmă a făcut să sufere țera foarte mult și în buget s'au făcut reduceri de mai multe milioane. Banchele mari din străinătate au avut mari speranțe, că în urma crizei, România va fi nevoită a face împrumuturi oneroase, primind condițiile puse de ei, ca să se schimbe articolul 7 din constituție și să dea drepturi politice jidovilor. Speranțele acestea însă nu s'au realizat, căci opinia publică a țării este contra acordării de drepturi politice pe seama jidovilor. Aceștia chiar și fără drepturi s'au făcut stăpâni pe comerțul și industria României. Unde ar ajunge țera, decă acum a li-s'ar da tóte drepturile? — Intre proiectele de lege, ce s'au pus pe biuroul corpurilor legiuitoare, este de mare însemnătate proiectul de lege despre *poliția rurală*, în care între altele se cuprinde și articolul despre stabilirea *țiganilor vagabonđi*. Toți țiganii vor trebui în sensul acestei legi să se așede în comuna, unde se vor fi aflând în ziua când se va promulga legea. Tot aici se mai cuprinde și dispoziția, care dice, că în comunele rurale nu vor pute face *comerțul străinii*. Dispoziția această, decă se va executa cu rigóre, atunci vor fi scoși dela țera toți comercianții jidovi, cari exploatează poporul cu înșelăciunile lor.

Dilele aceste s'a adresat ministrului de culte și instrucțiune publică o interpelație relativ la desființarea mai multor școli românesce din Macedonia. Ministrul a răspuns, că a fost nevoit să reducă bugetul acestor școli atât din cauza crizei, cât și din cauza, că multe din ele nu aveau elevi.

Dilele trecute *principalele Nichita* al Muntenegrului a făcut o vizită *Țarului Nicolae* la Petersburg. Unii dic, că visita această ar fi avut de scop principal să pregătască visita părechei regale a Italiei la Petersburg și la care Țarul va răspunde mergend cu mare suită la Roma. Deosebit de asta Nichita a prezentat Țarului Nicolae proiectul amănunțit al căii ferate balcanice, pe care Țarul l'a

aprobat. La Viena și Roma însă au sosit cu totul altfel de sciri. În cercurile politice din Viena se vorbește, că într'o convorbire, ce a avut'o Nichita cu Țarul, acesta ar fi insistat asupra necesității unei alianțe între Muntenegru, Serbia și Bulgaria. La Roma a sosit o scire mai gravă. Se dice, că Țarul ar fi declarat prințului Nichita, că e serios hotărât să *resolve cestiunea balcanică*, chiar decă va fi necesară o schimbare în *statu-quo*.

Dilele trecute se lățise prin marile gazete europene svonorii, că Italia ar avé de gând să cucerescă provincia Tripolis, unica provincie, ce i-a mai rămas Sultanului în Africa. O telegramă din Roma spune, că între *Italia și Turcia* s'au urmat explicații amicale în privința svonorilor amintite. Italia a declarat formal, că nu are intențiuni de a turbura pacea și că nu va permite nimérui să turbure echilibrul în Mediterană. Astfel relațiunile turcoitaliene au redevenit cordiale Sultanul a promis, că va plăti Italiei câte-va datorii vechi.

După ultimele sciri sosite din Sofia, în *Bulgaria a izbucnit érași criză ministerială*. Sobrania (dieta bulgară) a respins proiectul de împrumut cu un sindicat de bănci din Paris și în urma acestui vot negativ ministrul-șef *Karavelov* a prezentat imediat prințului demisiunea cabinetului. Situația în Bulgaria e foarte critică și greutățile financiare se accentuează mereu.

Fóia vienesă „*Neue Freie Presse*“ primesce din Roma scirea, că prințul George, guvernorul insulei Creta, a adresat marilor puteri un memoriu, care cuprinde *postulatele* (cererile) *Cretanilor*. Printre aceste postulate sunt: recunoscerea drapelului cretan; protecțiunea Cretanilor din străinătate, în deosebire a celor din Turcia; a-se preda Cretei toți Cretanii aflători în închisorile turcesce; recunoscerea vămilor și taxelor de port cretane, precum și a contribuțiunii din partea străinilor, ce locuiesc în Creta; primirea Cretei în uniunea postală universală; plățirea ajutorului promis de către marile puteri și regularea jurisdicțiunii consulare.

Corespondentul din Paris al *Țarului „Wiener Journal“* a avut o convorbire cu bărbatul de stat engles și conducător al partidului conservator Charles Dilke asupra *résboiului*

din Africa-de-sud. Charles Dilke i-a spus, că *résboiul* e aproape de sfârșit și că probabil în trei luni i-se va pune capăt. Atât căpeteniile bure, cât și guvernul engles sunt gata să tracteze pentru încheierea păcii. Este însă eshisă posibilitatea despre instituirea unui tribunal arbitral, séu despre intervenire.

Alegeri municipale.

In cele mai multe comitate s'au sévărșit alegerile funcționarilor. Aceste alegeri au fost cele din urmă, căci ministrul-șef Szell are de gând a aduce un proiect de lege prin care să stergă alegerile comitatense și de acum înainte să numescă și pe dirigătorii din comitate, cum îi numesc de pildă pe cei dela judecătoria.

Se scie, că în părțile ardelenice cele mai multe comitate sunt locuite în majoritate de Români, de asemenea și mai multe comitate din părțile ungurene.

Ne-am fi așteptat cu drept cuvânt, că la aceste alegeri să fi reușit mai mulți Români, cu atât mai virtos, că ómeni calificați avem destul, cari și-au pus candidatura, însă puternicii dilei s'au împotrivit la această și trebuie să constatăm cu durere, că în comitate și pe viitor tot funcționar de aceia vor fi, cărora le lipsește prima și cea mai de frunte calificațiune, adică priceperea limbii, obiceiurilor și nevoilor poporului în fruntea cărora sunt puși și din sudorea cărora își încasază lefurile frumoase.

Abia pe ici pe colo se mai aude de câte un funcționar doi români, reușiți la alegerile trecute, cum e de pildă în comitatul Făgărașului, Aradului, Caraș-Severinului.

Mai multe comitate însă cu absolută majoritate românesce, cum e de exemplu comitatul Sătmarului, nu au ales un singur dirigător român, ér în Solnoc-Dobăca, unde alegerea s'a făcut ieri, nu s'a pus nici un Român în candidatură. Lucrurile acestea sânt foarte triste și nu dau certifiicat prea bun ocărnuirei actuale a lui Szell, care se laudă, că va fi ocărnuirea legii, dreptului și a dreptății.

În Maramureș dirigătorii de naționalitate română au rămas tot cei din trecut, așa în postul de protofisc a fost ales éráș Dr. I. Mihályi, harnic cercetător al trecutului Românilor maramureșeni și membru corespondent al Academiei Române. Afară de acesta au mai fost aleși sése Români în funcțiuni mai de frunte comitatense.

Nu este mulțumitoare de loc această stare de lucruri și cei dela putere ar trebui să vină odată la convingerea, că nu mai merge așa și că e o nedreptate strigătoare la cer a exclude din dirigătoriile

Cine bine o slugia
Lesne puntea trece-oa
Cine réu mi-o slugia
După punte pica-ua
Gróznic iad infunda-oa.

Cruce sfântă 'ntórsă 'n masă.
Să fie gazdă sănătósă,
Să te Domnul veselască
Cu d'albăi corinda nóstă.

După aceea unul dintre colindători numit altcum și „Grăitor“, păsese în fața mesei și luând colacul pe mâni, începe următórea cuvântare:

Hei feciori feciori,
De bine ați stat
Și ați colindat
În capetele óselor,
În tálpile picioarelor,
Dórá și jupánul gazdă
S'a gătat de-o lună
De o săptămână,
Mai vértos pe asta și bună.
Și el ne-a cinstit
Cu'n colac mândru frumos;
Drept că-i mândru și frumos,
Că-i din pelița lui Christos.
Dér jupánul gazdă

N'a câștigat cest colac,
Cum noué, voué vé pare,
Cu pipa pocotind
Dintr'o ușe 'n alta mințind;
Ci-a prins 16 tuluci
Cu córnelé lungi
D'aci pân' la turci,
Și a strins grăul la olaltă
Și l'a dus acas' odată
Și din paie l'a ales,
Din țepe l'a dires
Că decă din paie nu l-o vrut alege,
Din țepe nu l'o vrut direge,
În paie ni-am vrut ineca,
În țepe ne-am vrut orbi.
De noi și de jupánul gazdă
Nici un bine n'o vrut fi,
Érá se 'ntórsé jupánul gazdă
Bucuros și veselos.
Și ne cinsti o'cupă de vin,
Drept, că-i o cupă de vin,
Dér noué ni pare, că-i vasul întreg,
Dér nici această cupă de vin
Nu o-a câștigat jupánul gazdă
Cum noué, voué vé pare:
Cu pipa pocotind,
Dintr'o ușe în alta mințind,

Ci avënd doi cociși
Pe ocoș și pe sfátos,
I-a trimis după beutură bună:
Cu doi cai fițcai,
Fițcărúță de mălai,
Rótele de putrigai,
Ruda de lapte dulce
Cioplită 'n patru dungí.
Și s'au dus pe la Hășmaș
Printr'un loc cam tágaș,
Însé smintind calea
Pe-la Bândărăséu
Printr'un loc cam réu,
Când ajunseră pe un deal ascuțit,
Ca spatele la cuțit
Se vorbi ocoșu cu sfátosu
Că împedeca-vor fițcarii ori fițcărúța?
Atuncí sfátosu răspunse:

— Să împedecăm fițcarii!
Apoi când pe pogor pogorea
Dumneđeu trásnea,
Hárdăul se prápádea,
Dógele umpleau burlógele,
Fundurile riturile,
Cercurile becurile.
Érá să întórsé jupánul gazdă
Bucuros și veselos

Și băgă mâna 'n jeb*) până 'n cot
Și scóse un zlot
Și *fićă vota* la feciori pe loc.
Așa să nu se gate dela jupánul gazdă
Cinstea și omenia,
Măncarea și beutura,
Cum nu se gată apa
Din cele trei isvóré reci,
Din cei trei munți întregi,
Stătátóre ca piatra,
Curgétóre ca apa.

Atuncí toți colindătorii cu un glas răspund:
Amin, amin, amin!

Culese din gura poporului, de:

Teodor Popa,
inv. gr. or.
în Chelmac (lângă Lipova)

Un monument de pietate.

Dela Calimănești, câți-va chilometri în susul Oltului, tinënd drumul divului Turnu, la pótele muntelui Cozia, pe valea se deschide spre Olt, se află situată mănăstirea Turnu.

*) buzunar.

comitatense pe ómenii calificați mai ales în comitatele, unde majoritatea covârșitoare este română.

SCIRILE DILEI.

— 15 (28) Decembrie.

Pentru maseriașii noștri. Măne Duminecă, 16 (29) Decembrie, la órele 4 d. a. se va continua seria prelegerilor începute, în localul „Asociațiunii” meseriașilor.

Contribuiri pentru „Casa Națională.” Avându-se în vedere „Apelul” publicat de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, prin care publicul nostru românesc e invitat, ca să și răscumpere feliicitările de anul nou în folosul „Casei Naționale”, se atrage atențiunea publicului nostru brașovean și din împrejurime, precum și a tuturor iubitorilor de cultură poporului nostru, că răscumpărările din ceștiune se pot face la cassarnul despărțământului „Asociațiunii” din loc, d-l Corneliu Aisér. Sumele contribuite se vor cuita prin diare și — precum suntem în formați — fie cărui contribuitor i-se va trimite o mică publicațiune festivă și de caprius variat și interesant, ce va apăre pe ziua de anul nou.

Căsătoria Archiducesei Elisabeta Maria. Căsătoria ficei răposatului moștenitor de tron, Rudolf, cu principesa Windischgrätz se va celebra în ziua de 26 și 27 Ianuarie. După cununie părechea se va duce la Seebach (Craina) unde se află castelul principelui Windischgrätz, și vor petrece acolo opt zile. După aceea vor face o călătorie în Italia.

„Popă valah batjocuritor de limba maghiară.” Sub titlul acesta foile unghurese publică următoarea scire: „Ardeleanu Gheorghe paroch gr. catolic din Szamos-Dob a strigat mai alaltă-eri poporului care cânta unghurese în biserică: „Nu mărădăriți casa lui Dumnezeu cu limba aceea surcată unghurească!” Credincioșii scandalisându-se, au părăsit biserica și au denunțat pe preot la judecătoria din Sătmariu. Procesul a fost sorocit pe Marți trecută, însă Ardeleanu nu s'a prezentat. Judecătoria Uray Karoly a ordonat aducerea prin jandarmii a lui Ardeleanu, fixând un nou termen pentru proces.”

— Publicând această scire după diarele maghiare, declarăm, că trebuie să ne facem rezervele cuvenite față cu esatitatea detaliurilor, ce le conține.

Instalarea protopresbiterului Monda. Dumineca trecută s'a săvârșit în Bistrița instalarea părintelui Simion Monda în demnitatea de protopresbiter gr. or. D-I-S. Monda venind dela Bărgău, a fost întâmpinat în Iaad de o delegație de credincioși în frunte cu Dr. V. Moldovan. Sosind la capela gr. or. Dr. Pahone l'a bineventat

în numele comitetului parochial. S'era a fost o cină comună la hotelul „Sahling”, la care au participat toți truntasii români, fără deosebire de confesiune. S'au ridicat mai multe toast pentru buna înțelegere între cele două confesiuni. — Este îmbucurător progresul, ce-l realizează Românii din Bistrița atât pe terenul economic și social, cât și pe cel bisericesc. Progresul acesta este cu atât mai îmbucurător, cu cât e știut, că nu e tocmai de mult de atunci, când Românii din Bistrița erau opriți a-și cumpăra și zidi case în centrul orașului.

Gimnasiu jidovesc. În ultima ședință a comunității jidovesci din Buda-pesta, un membru a făcut enunțațiunea, că este necesară înființarea unui gimnasiu jidovesc și a unei preparandii pentru învățătore israelite. Enunțațiunea aceasta a fost primită cu aplauze de către membrii comunității, cari erau adunați în număr de o sută trei-zeci și nnu. Faptul acesta petrecut în comunitatea jidovescă din Buda-pesta, este o dovadă destul de puternică, că Maghiarii s'au înșelat amar, creșdând că jidovimea din Ungaria s'a maghiarizat în așa măsură, încât a renunțat la teudințele sale particulariste. Noi credem, că Maghiarii vor ave ocaziune a vedé în viitor mai multe dovești de felul acesta, va fi însă prea târziu.

O plângere. De pe Secaș (comit. Albeinferiore) ni-se scrie: „Adevărul proverbului: „ajută-te și Dumnezeu te va ajuta”, e recunoscut de toți. Dér lui Dumnezeu îi place, ca și ómenii să se ajute unul pe altul când pot, fără de a fi spre paguba celui ce ajutază. Éta de ce anume dic acesta: Cunosce un domeniu câștigat de fericitul metropolit Alexandru Sterca Șuluțiu, care pe lângă agru își fânaș, constă și dintr'un teritoriu frumos de pădure. Până acum parochul căpăta în fie-care an un stângin de lemne de foc, fără a-și reinoi în tot anul rugarea. Acesta însă a durat până când parochul umblând după adevăr și dreptate, a venit în conflict și neplăceri cu arendatorul, având proces până la Ordinariat, unde a învins dreptatea. În anul 1893 espirând arenda și domeniul arendându-l din nou respectivul, preotul adresă o rugare la măritul directoriu, i-s'a rezervat l stângin de lemne. În 1899 înainteză de nou rugarea, dér se vede că arendatorul protestând, a fost refuzat. Tot așa la 1900 și 1901 — spre bucuria arendatorului... Cunosce fundațiunii și domenii la alte confesiuni și preoții și școlile lor se bacură nu numai de un stângin de lemne, ci de câte au lipsă peste an, ba chiar și de alte beneficii sunt împărțitiți. Óre nu s'ar puté face și la noi măcar încât-va așa ceva? — a.”

Emigranții bosniaci către Țarul și regele Serbiei. Ca în toți anii așa și de rândul acesta emigranții bosniaci din Serbia s'au adresat de ziua Țarului Nicolae către acesta și către regele Alesandru cu

omagii lor. Adresându-se Țarului ei îl felicită mai întâi de ziua lui onomastică, esprimându-și iubirea și devotamentul față de Țar și Rusia. Apoi dic: „În speranța, că Majestatea Vóstră imperială va împărtași de grația sa patria noastră mult suferitoare, sfânta ortodoxie și națiunea sərbescă, care suferé cele mai grozave persecuțiuni din partea guvernului, ce a ocupat'o, rămânem ai Majestății Vóstre cu adênc și nețermurit devotament fii credincioși — emigranții bosniaci și herțegovineni”. Pe regele Alesandru încă l'au felicitat în speranța, că el va realiza ideea mărătă a bunicii lui, principele Miloș, ca adevă „rațele libertății să strălucescă și în Bosnia-Herțegovina”.

Inamovibilitate. Cetim în „Secolul”, că d. C. I. Stoicescu, ministru român al justiției, lucrăză actualmente la un proiect de lege prin care se va întinde principiul inamovibilității*) magistraților și la judecătoria de instrucție și judecătoria de tribunale.

Mare concert la Ateneu. Marți, 18 Decembrie v. 1901, la órele 9 s'era, se va da în palatul Ateneului un mare concert de inaugurare a societății corale *Carmen*, pentru cultura și răspândirea muzicii în popor sub direcțiunea d-lui D. G. Kiriac, cu concursul d-șorelor eleve și absolvente ale Conservatorului din București, și al d-șorei Caliopei Șeinescu, al d-lor I. Dănescu, I. Braunstein, G. Duport, E. Waterstrat și al d-lui D. Dimitriu.

Crăciun — cu vreme ca la Paști. Săptămâna acesta și-au serbat catolicii și protestanții Crăciunul, dér aceste serbători numai a Crăciun nu s'au săvârșit. Afară era cald ca la Paști, ómeni eșiau la plimbare fără paltone, ér din mai multe părți ale țării ni-au venit sciri despre furtune cu trăsnete și fulgere ca vara. În zadar: Crăciunul, par'că nu-și are farmecul său fără zăpadă și frig!

Prețul cerealelor se urcă mereu atât pe piețele porturilor române, cât și pe toate piețele europene. Una din cauzele acestei urcări e și iminenta izbucnire a războiului între republicele Chile și Argentina din America-de-sud. În urma scirilor despre războiul amenințator, s'a notat și la bursele americane o însemnată urcare a prețului grâului, precum al porumbului (cucuruzului).

Milione perdute în cărți. Jocul de cărți este o bôla, care a aruncat deja multe ființe în négra sărăcie și le-a mânăat la sinucidere. De câte-ori s'a întâmplat, că la masa de joc de cărți s'au perdat într'o singură nópte, ba de multe-ori în câte-va ceasuri averi întregi. Mai rar se va fi au-

*) Principiul inamovibilității, adevă principiul ca magistrații (funcționarii) să fiă numiți pe viață și să nu potă fi destituiți, nici mutați într'un mod arbitrar.

dit însă despre o pierdere așa de mare, cum s'a aușit zilele acestea. Un conte polon, despre care se dice, că e proprietarul unor întinse domenii în Rusia și care pörtă numele de Potocki, a venit săptămâna trecută la Viena și a pedit la un club în câte-va ceasuri suma de trei milioane și 200.000 coróne. Din suma aceasta un milion de coróne a câștigat deputatul unghur Szemere, ér partea cealaltă a câștigat'o un aristocrat austriac. — Câte suferințe s'ar fi putut alina cu suma acesta colosală și nebunul de conte — căci nu poți să-i dici altfel — o prăpădesce în cărți!

Berăria „Gambrinus” din București și Caragiale. Cetitorii noștri vor fi curioși a sci, cum de aducem numele cunoscutului scriitor român și amic al nostru I. L. Caragiale în legătură cu berăria „Gambrinus”? Anunțul de pe pagina a V-a le va da deslușirea, că în acesta berărie de lângă Teatrul Național s'a introdus esceleanta bere de Azuga și că întreg stabilimentul este pus sub direcțiunea d-lui Caragiale, devenind ast-fel un deosebit punct de atracțiune pentru Românii de pretutindeni, cari viziteză capitala României.

Căpitani români de stat-major Rujinski, Stratulescu, Mihăescu, Șaltănescu, Lupescu și Prapurgescu, au plecat, scrie „Secolul”, în Austria, trimești de marele stat-major spre a face exerciții, fiind atașați în diverse corpuri de armată, timp de un an până la sfirșirea marilor manevre austriace.

Ilustrate românesce. D-l Ioan I. Ciurcu, librar-editor, ne rógă să înregistrăm, că din incidental Sf. serbători ale Nașterii Domnului și ale Anului nou, a editat o serie de cărți postale ilustrate, lucrăte artistice în colorii fine și având tot-odată și poeziore potrivite pentru feliicitare. O ilustrată de acestea costă 6 bani (3 cruceri). Se pot procura dela librăria Ciurcu, Brașov, arătându-se esat câte bucași să se trimită de serbătorile Crăciunului și câte de Anul nou.

Anunț literar. D-l Ioan Pop-Rețeganul, inv. pens. în Reteag, aduce la cunoștința celor interesați, că posedă o colecțiune de 70 povești (basme) din popor și neavând mijlôce de a-le tipări însuși, caută pentru ele un editor. În poveștile acestea nu se cuprind și poveștile tipărite în volumul „Povești ardelenesc”, sunt adevă manuscrise prospete și cel mult deocă a publicat din ele prin foilete diarelor. Cei-ce se interesază de astfel de lucrări și ar fi dispuși a eda acest volum de povești, să se adreseze la d-sa, ca să statorosească condițiile de tipărire.

Nou esplosibil inventat de oficeri români. Din Galați anunță „Patr.”, că inventatorii noului esplosibil, d-nii maior *Demetriade* și lt. farmacist-chimist *Ionescu*, au făcut experiențe cu esplosibilul inventat de dênșii. Resultatele sunt uimitore, esplosibi-

O mică bisericuță și câte-va chilii stau de vécuri mărturie neclintite a vremurilor de restricte, de bărbăție și de credincioșie a mult încercatului popor român.

În acest loc, din toate părțile inconjurate de munți, ce falnic fruntea își înalță către ceriu, de două sute două-zeci și cinci ani, suflète abătute de gânduri și de doruri chinute; suflète obosite și desgustate de meschinăria și perfidia luptei în viață; suflète părăsite și obișduite de sôrtă; convinse pe deplin de deșertăciunea și nestatornicia lucrurilor omenesce; dornice de mântuire, se retrag în tăcere spre a-și petrece întréga viață în rugăciuni, cântând și prea-mărind pe Dumnezeu: *La muntți, suflète să ne ridicăm, mergi acolo, de unde vine ajutorul.*

De două sute două-zeci și cinci de ani, mica bisericuță și și nópte răsună de rugile și cântările duhovnicesce a celor ce întréga viață s'au aferosit'o A-tot-Țiitorului: *Vieța pustnicilor fericită este, a celor ce se întrăpăzesc cu dumnezeescul dor.*

Munții împrejmuitoari, cu crestele lor falnic ridicate spre ceriu, par a spune celor ce poposesc la Sf. Locaș, că acolo sus în

ceriu, să avem inimile, că acolo tronéză A-tot-Țiitorul, în El credință să avem, prin dragoste la El să ne ridicăm; căci El e mântuirea: *Spre ceriu ridic ochii inimii mele la tine Mântuitorule, mântuesce-mé cu strălucirea ta.*

De două sute două-zeci și cinci de ani, rânduri multe de cuvioși părinți petrecători în această Sf. Mănăstire, ascultă cum Oltul — abrașul moșneag — istoricesce de multe de toate: de câte i-a fost dat lui să vadă, de câte urechile i-au aușit, câte horde barbare valurile-i au trecut și căți dușmani de ai hărăitului popor român vieța p'aci și-au perdat. Ba, și de pe vremea lui Moș Traian chiar, pe care Craiți, de bun stăpân recunoscându-l, cum cu pâne și sare l'a întâmpinat și la masă ca aceea împărătescă l'a ospetat.

Aci situată — în acel loc admirabil ca pozițiune și prin excelență prielnic atât pentru sănătatea corporală, cât și pentru recrearea intelectuală — mănăstirea Turnu dela întemeierea ei — anul 1676 — până astăzi, pôte că n'a avut prilejul unei mai frumoșe serbări, ca în ziua de 28 a lunii Octomvrie, când avú loc sfințirea paracli-

sului și inaugurarea caselor ridicate cu a Sa cheltuială și strădania de P. S. Episcop de Argeș, D. D. Dr. Gherasim Timuș.

Încântat de pozițiunea poetică, atras de sfințirea locașului și motivat de un înalt sentiment de religiozitate, P. S. Sa a conceput, încă din 1897, ideea construirii unor case pentru locuința cuvioșilor părinți petrecători în această sântă mănăstire și a unei bisericețe pentru prea-mărirea și lauda lui Dumnezeu.

După multă strădanie și cu înfrângerea multor piedici — transportul materialului până acolo făcându-se cu forțe mari dificultăți din cauza Oltului și a drumurilor accidentate — P. S. Sa a reușit a-și vedé ideea luând ființă, întrupată, realizată; și așa în ziua de 28 Octomvrie a avut loc, cu mare și înălțătore solemnitate, inaugurarea caselor și sfințirea bisericei de către însuși Marele Ctitor, asistat de toți Prea Cuvioșii superiori ai mănăstirilor din Eparhia Argeșului și de P. C. Sa Păr. Arhim. Meletie Gibescu — căruia îi revine meritul, că prin hărănicia-i caracteristică, oferindu-se a supraveghea lucrarea câte-va luni, a activat terminarea clădirei...

Nu de prisos socot a fi mențiunea tablourilor pictate, cari împodobesc interiorul bisericei și trapeza.

În biserică: la intrare, în partea dréptă, se află tabloul, ce represintă pe P. S. Episcop de Argeș, Dr. Gherasim Timuș, și în stânga M. S. Regele Carol I. Pe stâlpi, cari susțin bolta bisericei, Sfinții ierarhi: Vasilie cel Mare, Grigore, Ioan, Spiridon, Atanasie cel Mare și Ciril; Archidiaconii Ștefan și Lavrentie, David și Solomon; Martirii: Gheorghe, Dimitrie, Serghie, Vah, Panteleimon și Emolac, S-ta Pulheria, Ecaterina, Titiana și Filoteia. Apoi: Pantvatorul și cei patru evangheliști; ér la cele patru bolți, cari susțin turla din mijloc, se observă tablourile Pr. Sf. Nascătorei de Dumnezeu, Nascerea și învierea d-lui nostru Isus Christos și Sf. Treime.

În Trapeză: pe plafond se observă *Cina cea de taină*. Pe prima colónă dinspre răsărit se află portretul P. S. Dr. Gherasim Timuș, P. S. Dr. Atanasie al Rimnicului, al Arhitectului, al P. C. Archimandriți Meletie Gibescu și Grigorie Dumitrescu, starețul mănăstirei, formând o grupă. Pe prima colónă din spre apus, se vede: A. S. Regelă, Prin-

lul distruge: șine de fier, stâlpi de telegraf, blocuri mari de piatră, etc. Esplosibilul d-lor Demetriade și Ionescu e mult mai puternic, decât dinamita; afară de acesta are imensul avantaj, că nu se descompune, e ușor de mănuit și costă ieftin. După cât se afirmă trei societăți străine au propus inventatorilor să le cumpere explozibilul, însă d-lor au refuzat de a intra în tratări, din cauză, că au cerut ministerului de război, ca o comisiune să-l examineze. Dacă ministerul va accepta să-l cumpere, îl vor vinde, în cas contrar inventatorii speră să obțină brevet în străinătate.

În contra pelagrei. Consiliul sanitar superior român, în ultima sa ședință a discutat foarte mult rapoartele prezentate de către d-nii d-rî *Felix, Babeș și Șuțu* asupra mijloacelor de combatere a pelagrei. Consiliul a admis în principiu următoarele măsuri:

1) De a se face o statistică asupra porumbului stricat cu indicarea numelui și a domiciliului proprietarului și de a împede pe cai permise consumarea lui;

2) De a se sfătui populațiunea rurală a nu cultiva porumb în localitățile unde porumbul nu se poate coci înainte de a începe frigul, său de a cultiva o specie de porumb roșu, care se coci înainte de luna August.

3) De a se sfătui țeranii, ca să cultive în loc de porumb cartofi în regiunile defavorabile porumbului;

4) În fine de a se face o statistică la începutul primăverii de toții noii pelagrosi, cari vor fi îngrijiți în corturi sanitare așezate pe lângă spitalele rurale.

D. profesor dr. Petrini-Galați, directorul serviciului sanitar, va supune avizul consiliului sanitar d-lui ministru de interne pentru a lua măsurile necesare, și în cas când se va aproba, va da ordin autorităților de a da tot concursul pentru aplicarea acestor măsuri.

Meseriașii la cameră. D. Pherekyde, președint. Camerei române, a primit, înainte de deschiderea ședinței de Mercuri, o delegațiune compusă din doi meseriași, care venise să ceară votarea cât mai urgentă a proiectului de lege privitor la meserii. D. Pherekyde a răspuns, că d. Missir, ministrul de domenii, lucrăză la acest proiect și că el va fi depus pe biroul Camerei înainte de 21 Decembrie v.

O societate de insomnie. În Chicago (America) s'a înființat în timpul din urmă o societate, în care fie-care membru trebuie să se oblige, că nu va dormi mai mult de 4 ore pe nopțe și de a impune și copiilor săi, decât are, acest maxim de somn. Președintele acestei societăți a pronunțat la ședința de inaugurare următorul discurs: „De când nu dorm mai mult de patru ore pe nopțe, mă simt mult mai activ, mai energic și mai sănătos, decât mai înainte. Mii de oameni își pierd viața în somn nefolositor. Somnul îndelungat este un semn

de lenevie și în Chicago n'avem nevoie de leneși“. — Atâta fû tot discursul, pentru că în numita societate sunt oprite discursurile lungi, de tema ca auditorii să nu adormă de plictisală.

Un omor înflorător s'a petrecut zilele acestea în Budapesta. Victima a fost o nenorocită fată pierdută, Teresa Müller, care își câștiga pâinea cu rușine și locuia în strada Dob la Iacob Meitner. La această fată a venit într'o sêră jidanul Burăch Gelber, de naștere din Varșovia și a fost primit în locuința fetei. Noptea însă, când fata dormea, jidanul i-a tăiat gâtul cu un ouțit mare de bucătărie, așa că aproape i-a despartit capul de trup. Pe urmă i-a furat și bănușorii, ce-i strinsese și cari nu erau mai mulți de 10 florini. Ucigașul a fost prins în aceeași zi și în curând își va lua răs-plata faptei sale.

Nebun fanatic. În comuna Velzeo, din Tirol, s'a întâmplat un caz înflorător. Un rentier Ioan Bettini, în nebunia fanatismului, s'a prăstignit singur. Dimineața a fost găsit aproape mort. Din mâni și picioare îi curgea sângele șirăie. Bettini și-a făcut o cruce din două scânduri, cu mâna dreaptă și-a bătut întâi prin picioare nisoc cuie lungi, apoi prin palma stângă. Acum zace într'un spital și e uimitore resiguația, cu care suferă durerile colosale.

Șarlatanii din Buffalo. Nisoc iscușiți șarlatani au născocit ideea de a face geșeft, seducând oamenii creduli. Vând haine și nasturi amestecând lumea, că au fost purtate de negrul Jim Parker, în momentul când a prins pe Czolgosz asasinul președintelui Mac Kinley. Și naivii oameni nu-i dau seamă că bietul negru nu a putut fi îmbrăcat c'un magazin întreg de haine și nasturi câte aduc șarlatanii în circulație. Atât de creduli și naivi în secolul al XX-lea! În timpul cât se lasă oamenii seduși, șarlatanii fac parale și-și rid în pumni.

Inercarea de evadare din Văcăresci Banda Lache-Băbeanu a făcut o tentativă de evadare din penitenciarul Văcăresci. Tălharii, cari erau toți închiși într'o sală, au încercat să sape o galerie subterană, care să corespundă cu curtea închisorei și apoi să evadeze. La inspecția, ce s'a făcut de directorul închisorei, planul bandei a fost descoperit și zădărnicit. Bandații au fost puși în oelule separate.

Să scie fie-cine, că cel mai bun mijloc pentru împiedecarea diferitelor bôle de copii, anemie, scrofule, bôla engleșcă, oftica, este untura de pesce a lui Zoltan, care n'are gust său miros neplăcut. Este foarte nutritore și lesne de mistuit. O sticlă 2 corone la farmacia.

—

Acestea sunt tablourile, cari în chip minunat împodobesc trapeza, și foarte bine reușite.

Clădirea, după felul său arhitectonic așa cum se prezintă vederei, în totalitatea ei luată, pare a vorbi, a trăda sufletul Marului Ctitor, un suflet inobilat prin cultură de o bunătate rară și în același timp modest, umilit; ér înălțarea turlor bisericești trădează același suflet nobil, care prin credință și sciință se înalță până la Dumnezeu pe aripele dragostei creștinesci.

Cuvioșii, cari își petrec viața în M-rea Turnu, se cuvine să fie încântați, vedând locul lor de duhovnicescă petrecere înfrumusețat prin un așa grandios monument, care va vorbi multor generațiunilor de dragoste pentru biserica lui Dumnezeu a P. S. D. Dr. Gherasim Timuș, după cum și lucrările P. S. Sale teologice-literare vor fi pilde de cum trebuie a vieții un adevărat păstor: *făcându-se pe sine pildă de sciință, de credință și fapte creștinesci.*

Ér noi, dorim P. S. Sale, ani mulți, fericiti și tot așa de bogați în fapte frumoșe, pentru cinstea bisericești noastre naționale și a neamului. („Apostolul“.)

Un cuvânt

cătră învățătorii români confesionali.

Din cauză, că în anul viitor, care în curând ne va bate la ușă, se va revizui „legea de pensiune“ a învățătorilor, am aflat cu scop să mă adresez cătră frații mei colegi cu aceste șire

Au fost timpuri, când învățătorul, mai ales cel dela sate, era disconsiderat. Ađi însă nu mai este tocmai așa ca odinioară. S'a ivit și pentru noi așa ăicând o eră mai vrednică de numele ce-l purtăm, și de o apreciere a serviciilor, ce le aducem omenimei prin munca noastră.

Suntem însă departe de ținta, care ne este pusă, căci ici colo și astăđi se mai ivesc puncte negre, cari ar fi timpul să-le delăturăm.

Și așa cred, că cu ajutorul lui Dumnezeu și prin stăruința noastră, vom face să se împrăscie odată ceta, care ne-a făcut cu totul cu neputință de a-ne ridica și noi odată capul, ca să strigăm un „veto“ răului celui fără de margini, care ne-a ținut încătușați.

Muncim și noi o muncă foarte grea, căci precum bine este cunoscut, avem de a face în ogorul muncii noastre cu surcele de acele, cari dela casa părintescă puține bune aduc peste pragul școlei. Aceasta muncă, oamenii luminați din toate statele cu ceva civilizațiune au și recunoscut-o și apretiat-o după adevărata-i valoare.

Și la noi s'a urmat exemplul altor state în privința aceta și s'au impus învățătorilor nu numai datorințe, ci și drepturi. Unul din aceste drepturi frumoșe și de un deosebit moment pentru noi, se cuprinde în așa numita: „lege de pensiune“.

Se apropie timpul revizuirii acestei legi, împrejurare, ce trebuie să ne intereseze pe fie-care. Am cređut, dér, că e timpul să se sulezeze aceta importantă cestiune, ca cu toții formând un corp bine încheat, să nu mai amănăm de ađi pe mâne, ci prin o representațiune unanimă să prezentăm la forumile competente gravaminele noastre, arătând părțile acelea, din lege, cari ne atacă cu mare vehemență drepturile noastre, și să cerem cu tărie ameliorare, cum vedem că fac învățătorii de altă naționalitate, ale căror petiții sunt deja așternute la locurile competente. Numai noi stăm cu mâinile în sîn, și tăcem cu toții tăcerea pescelui, prin ceea-ce arătăm că am fi „multămiți“.

Trecând ocasiunea aceta, timp de de ce an n-i-s'a ciontat cu totul dreptul de a mai lamenta, și în acest interval, căți din noi deja vor trece la pensiune scurtați, dér tare scurtați în dreptul lor?

După modesta mea părere, cele mai mari gravamine s'ar reasuma în următoarele. 1) Reducerea anilor de serviciu dela 40 la 30. 2) Venitele cantor-învățătorilor să fie deopotrivă computate la măsurarea pensiunii, și altele, ce după o consfătuire a noastră, ar fi aflate de meritorie.

Referitor la primul gravamen mai sus indicat, trebuie să spun, că e mare nedreptate ca numai noi învățătorii să fim pensionați la 40 de ani. Său dóră munca noastră nu ar merita egalitate cu respect la anii de serviciu și după un serviciu de 30 de ani n'am merita și noi pensiune completă și cinstită, după plătirile ce le facem?

Referitor la al doilea gravamen, așa fi de părere, că la măsurarea pensiunii cădând venitele cantonale, ceea-ce e prevăđut și în lege, un mare număr de învățători să aieg cu remunerare minimală și după un serviciu de mai mulți ani. Și ore, căți suntem noi de aceia, cari mare parte a salariului nostru e computat la venitele de cantor, ér nu de învățător?

Aceste amintindu-le, rog pe frații mei colegi a căuta calea cea mai scurtă — căci timpul încă e scurt — ca și noi să ne arătăm unde se cuvine în mod demn aceste gravamine, cari ating direct subsistența noastră, când copleșiți de greul vieții vom fi nevoiți a ne retrage de pe câmpul grelei lupte ce o purtăm.

Toma Simu,
învăț.

Școla gr. cat. română din Tergu-Mureșului.

— 26 Dec. 1901.

On. Redacțiune! Vă rog să bine-voiți a da loc în colónele prețuitei noastre „Gazete“ următoarelor rânduri.

În nr. 49 al foii politice-bisericești „Unirea“ din Blăși, a apărut sub titlul „Elita clerului“ două scrisori: una se referesce la desbaterile Sinodului protopopesc din districtul Biei, ér cealaltă la școla română greco-catolică din Tergu-Mureșului.

În numărul mai sus citat din „Unirea“, pe basa unui avis apărut într'una din foile sêcuesci de aici, este invinuit învățătorul Isidor Dopp, că ar propune tot materialul pentru școla noastră confesională în limba maghiară. Am tot așteptat, — deoarece am știut, că aceta este o scornitură fără păreche, — că dóră ađi, orî mâne să ved o rectificare în organul dela Blăși. Au trecut deja trei săptămâni și n'am cetit nimica.

În numărul 51 al „Unirei“ am cetit la posta redacțiunii următoarele: „I. D. în M. V. Cea dintăiu nu mai are sens, după-ce s'au trimis declarațiile, cari vor urma în numărul viitor“.

Am fost în clar cu afacerea. Tinêrul învățător imediat după invinuire, s'a rectificat. Ér „Unirea“ având la mâna acum și declarațiile senatului școlastic, trece peste a d-lui Dopp, ca fiind de prisos.

Am interpelat pe învățătorul respectiv în afacerea aceta, și el mi-a dat un răspuns hotărît. A đis următoarele: „Școla despre care e vorba, e școla româneșcă confesională greco-catolică și ca atare se bucură de toate drepturile indicate în §. 13 punct I din articolul de lege XXVIII din 1876, care articol de lege tracteză despre autoritățile școlilor populare, în special la acest punct despre dreptul senatului școl. comunal, în ceea-ce privește alegerea învățătorului său. Senatul nostru din Tergu-Mureșului usând de acest drept, și-a ales un învățător român, care se propună în școla aceta în limba româneșcă. Eu ca învățătorul parohiei noastre declar sus și tare, că nici-odată n'am pierdut din vedere dreptul acesta și că prin urmare am propus, propun și voiđ propune în limba româneșcă. Declar, că despre avizul din foia ungerescă n'am avut cunoscință și că publicarea lui s'a întâmplat fără scirea și învoirea protopopului meu și a senatului nostru școlastic. Sunt fiu de preot, crescut cu prescură româneșcă. Nu voiđ servi nici-odată altă cauză, decât cauză în serviciul cărei m'a destinat sórtea.“

Așa mi-a spus învățătorul Isidor Dopp din Tergu-Mureșului și așa scriu și eu și e în interesul adevărului a da publicității declarația lui.

De pe Mureș.

Raport

prezentat de d-l Cornel Aisér, membru în comitetul despărțământului I al „Asociațiunii“, în cestiunea înființării unei Reuniuni agricole române pe teritoriul comitatului Brașov.*)

Onorat Comitet!

În adunarea generală a despărțământului nostru, ținută la 4/17 Iunie 1900 în comuna Hêrman, s'a pus în discuțiune și cestiunea înființării unei reuniuni de agricultură românesci pe teritoriul comitatului Brașov și s'a dat comitetului mandatul, ca să facă pregătirile de lipsă pentru realizarea acestei dorințe atât de mult simțite și reclamate de interesele cele mai vitale ale poporului nostru. În acest scop Comitetul, prin concludul dto 4 Iulie 1900, m'a însărcinat pe mine să elaborez un plan despre modul și condițiunile, în cari s'ar puté înființa aici în Brașov o astfel

*) Acest raport, prezentat comitetului despărțământului, a fost cetit în adunarea cercuală din 26 Mai v. a. c. Tractându-se tocmai acum de înființarea unei Reuniuni agricole în ținutul Brașovului, credem, că publicarea raportului acestuia este venit la timp și va servi ca informațiune și indemn pentru publicul nostru românesc.

cipele Ferdinand, cu A. S. Principesa Maria și micii principii: Carol și Elisabeta; ér pe a doua colónă tot din spre apus e pictată în mod foarte bine reușit M. S. Regina, îngrijind în calitate de damă de caritate, rămășiță căduți pe câmpul de luptă în războiul din 1877.

Mai departe, se află multe tablouri foarte frumoșe, ca: Sf. Gherasim cu leul, ce aducea apă în locul oatrului pierdut; Sf. Macarie, ispitit de diavol; Sf. Antonie și Paul. Tibeul cu Corbul, ce le aducea pâinea; Iob și filosofii, ér femeia sa aducându-i mâncare și muștrându-l; David la Cortul sfânt, cu pânile punerei înainte; Isus la lacul Ghenisaretului; St. Treime la stejarul Mansbrei; Mana în pustie; Isaac amăgit de Rebeca pentru bine-cuvântarea lui Iacov; Lazăr și bogatul nemilostiv; Sf. Fioteia lovită cu barda de tatăl ei; Sf. Ilie cu ângerul; Nunta dela Cana Galileei; Iisus prin sêmănături; Iisus cu Samaritanca la puț; Iisus recunoscut prin frângerea pânei; Petru și barca cu animale în Iope; Pavel și furtuna pe mare; Elisei și veduva din Sareta Sidonului; Iosua și Caleb aducând un strugure; Moise scoțând apă din pêtă.

de reuniune de agricultură. În urma acestei recercări, am onore a Vă aşterne în cele următoare raportul meu, atât cu privire la referinţele economice ale ţeranilor noştri, cât şi cu privire la condiţiunile şi modalităţile, în care s'ar pute înfiinţa şi susţine reuniunea amintită.

I.

Munca economică bine organizată, ce ar trebui să-o săvârşescă poporul şi inteligenţa noastră, ni-se impune pe de o parte de situaţiunea noastră economică, er pe de alta şi de situaţiunea politică. Scim cu toţii, că situaţiunea economică, în care se află poporul nostru, e de tot nefavorabilă şi vedem pe de altă parte, cum în situaţiunea politică, în care ne aflăm, şi de o parte şi de alta se făuresc fel de fel de planuri spre a ne nimici economică şi sărăcindu-ne, a ne reduce erăşi la stare de iobagi. Şi una şi alta sunt motive destul de grave, ca să ne pună pe serioase îngrijiri, de-ore-ce amândouă atentă la existenţa poporului nostru. Trebuie deci să recunoscem, că e timpul suprem de înaintat şi nu mai putem sta indiferenţi şi nepăsători faţă de poporul nostru dela sate şi prin urmare trebuie să ne gândim şi noi cu totă seriozitatea la mijlocele şi căile prin care am pute îmbunătăţi sorţea poporului nostru, şi acesta să ne fie preocupăţiunea noastră principală, căci dela ea atărnă însăşi existenţa noastră naţională. Cestiunea aceasta trebuie să ne ocupe pe toţi de o potrivă, atât pe noi cei dela oraşe, cât şi pe inteligenţa şi cărturarii dela sate, pe toţi aceia, cari pricep şi au în vedere interesele şi aspiraţiunile poporului nostru românesc. Tot dreptul avem dără să cerem dela fie-care bărbat credincios al naţiunii noastre, ca să-şi dea sēma de gravitate acestei situaţiunii şi cu puteri unite să se pună pe muncă intensivă şi neobosită, societăţi şi privaţi, inteligenţa dela oraşe şi inteligenţa şi cărturarii dela sate, cu toţi — umăr la umăr — să lucrăm cu mintea şi cu inima pentru fericirea poporului nostru şi să ne împedecă nimic întru îndeplinirea dorinţei şi chemării noastre. Prima şi cea mai urgentă cerinţă este, ca să ne ocupăm tot mai mult şi mai serios cu astfel de lucrări, cari privesc mai de aproape poporul nostru dela sate, adecă cu lucrări economice. Şi anume, în primul rând să dezvoltăm mai multă activitate pentru studiarea referinţelor economice ale ţeranilor noştri şi să ne gândim tot mai mult la organizarea noastră economică pe toate terenele, căci numai astfel organizaţi şi armaţi cu cunoştinţe economice, cu dragoste de neam şi bunăvoinţă, putem scote ţeranul nostru din sărăcie şi din ignoranţă.

II.

Am simţit o nespūsă mulţămire când ni-a venit scirea îmbucurătoare, că la Orăştie să înfiinţeză o nouă reuniune agronomică, a doua la Români din Ungaria şi Transilvania. Dăr pe cât de mare ni-a fost bucuria, pe atât de mare trebuie să ne fie durerea, ce o simţim, când vedem, că noi Români un popor de aproape 3 milioane de suflete, abia am ajuns să avem două reuniuni agronomice, una în Sibiu şi abia după 10 ani a doua în Orăştie.

Împrejurarea aceasta ne arată destul de evident, cât de înderēt am rămas şi cât de mult am neglijat în direcţiunea aceasta, căci dēcă tot la un interval de 10 ani vom înfiinţa câte o reuniune, va trece un secol întreg, până când vom avē atâtea, câte cel puţin ar trebui să avem astăzi. — Datorī suntem dăr să cău-

tăm a ne da sēma, ce avem să facem în viitor şi cum să coregem negligenţa trecutului. Dēcă Ungaria e fēră agricolă, cu atât mai mult putem dīce, că poporul român e popor agricol. Ţeranul nostru crescut la cornele plugului își petrece întreaga sa viaţă cu economia câmpului. Ar trebui dēcă să deducem, că el are cunoştinţele necesare în ale economiei şi că e de prisos orī-ce învăţătura în direcţiunea acesta. Ţinēnd însă cont de progresele făcute şi pe terenul economic, vedem cât de înapoiat e el şi astăzi şi în ce stare primitivă se află şi acuma. Este constatat lucru, că şi în economie, ca şi în toate celelalte ramuri, s'au făcut progrese mari şi îmbucurătoare, progrese de cari şi noi încă trebuie să ținem cont, dēcă vrem să înaintăm şi se nu rămānem înapoia celorlalte naţiuni.

O mulţime de îmbunătăţiri avem acum, aparate multe economice şi maşini nouē, de tot felul, cari uşurează în mod uimitor lucrarea economilor noştri. Sistemele învechite rămān la o parte şi alte nouē ocupă locul lor. Economia veche tradiţională e înlocuită cu economia raţională. Nu putem dīce, că ore-care progres nu s'ar observa icī coala în unele comune şi pe la noi. Dăr să nu uităm, că ţeranul nostru, conservativ din fire cum este, nu se împacă aşa uşor cu aceste lucruri nouē. Lucrul câmpului e pentru el un fel de tradiţie, pe care a moştenit-o dela moşi şi strămoşii săi. El ară după cum a învăţat dela tată-sēu şi sēmēnă şi seceră după cum a învăţat dela moşu-sēu. E o adevērată încăpăţinare acesta şi numai cu greu ne va succede a'l convinge, cât de păgubitor este pentru el acest sistem de muncă învechit, faţă de multele avantagii, ce le pōte avē prin introducerea unei economii raţionale. Avem dăr, cum am amintit mai sus, un popor agricol şi cu toate acestea puţin înaintat în economia raţională, în acea şcolă practică, care ne învaţă, că cu aceleaşi puteri şi cu aceleaşi cheltueli, să putem scote un venit cu mult mai mare din un pământ, din care astăzi abia trăim de pe o dī pe altă. Praxă economică nu putem dīce, că n'are şi ţeranul nostru, dăr acesta e de tot mărginită şi aşa rămāne neschimbată din generaţi în generaţi. Am vedut introduse şi în comunele noastre unele inovaţiuni, aşa de pildă plugul de fer în locul celui de lemn, asemenea să folosesc în unele comune de maşini de sēmēnat, de imblătit, de săpat şi de cosit, dăr ţeranul trebuie instruit astfel, ca să beneficieze de toate avantagele sciinţei economice, să fie totdeuna orientat cum şi ce are să facă, ca moşiora lui să-i aducă venite mai mari, să-i aducă folose îndestulătoare şi să-i îmbunătăţescă astfel starea lui materială. Fără îndoială, că acesta e datoria inteligenţei noastre şi ea trebuie să o facă, dēcă voesce binele poporului nostru. Avem preoţi şi învăţători, avem cărturari devotaţi şi conscienţi de menirea lor şi avem o inteligenţă pētrunsă de chemarea ei şi hotărītă să lucreze cu tot devotamentul şi cu tot zelul pentru cauza poporului nostru. În primul rând sunt preoţii — cei întâi chemaţi — ei trebuie să aibă consciinţa datoriei lor şi să lucreze cu dragoste şi cu zel spre a'l ținē în credinţa părinţilor noştri, a'l îndruma pe calea fericirii, sfātuindu-l la muncă, cumpătare şi la fapte bune. După ei vin învăţătorii — apostolii poporului nostru, cari sunt chemaţi să crescă o tinerime harnică, morală şi naţională. Ei sunt chemaţi să deprindă poporul nostru cu astfel de cunoştinţe, de cari să se pōtă folosi şi

acasă la vatra lui, să-l instrueze în noţiunile elementare despre lucrarea pământului şi chivernisirea casei şi astfel să contribuē la progresul moral şi material al generaţiunilor, ce vor urma.

Inteligenţa e datorē să introducă în sinul ţerānimei noastre — economie raţională, ea e chemată să facă schimbările necesare în cultivarea pământului şi a grădinilor, să introducă tot felul de maşini nouē, să facă şcolă practică cu ţeranul nostru, să-i îmbogăţescă cunoştinţele şi să pāsescă ca dascāl şi ca conducător al poporului nostru. Acesta o pōte face cu atât mai uşor, căci în mare parte şi ea se ocupă cu economia câmpului şi în toate părţile locuite de Romāni avem şi din inteligenţa economi bunī, iscusiti şi harnici. Aceştia sunt chemaţi, ca să facă începutul unei organizaţi economice, lor li-se impune datorinţa să grupeză şi să instrueze poporul, să-l povăţuescă şi să-l ajute, cu un cuvēt să desvolte cea mai mare activitate în mijlocul poporului nostru. În ce mod şi pe ce cale s'ar pute face acesta, voi încerca să răspund cât se pōte de respirat arătând, care e scopul Reuniunilor peste tot şi în special a Reuniunii de agricultură.

(Va urma.)

Mulţămītă publică.

Prin stăruinţa subscrierului s'a înfiinţat în comuna noastră *Ticuşul-român* (com. Tërnavă-mare) în anii trecuţi o bibliotecă, în folosul poporului şi al copiilor de şcolă. Pentru această bibliotecă au binevoit a dărui până acum cărţi potrivite următorii d-ni: Sofron Cărlan, preot gr. cat. a dărui cărţi în valoare de cor. 58-20 b. Subscrierul învăţător, a dărui cărţi în valoare de cor. 45-78 b. Consăteanul nostru George Cărlan, notar (Vlădeni) cor. 12; Ioan Ganea, econom (Vlădeni) cor. 11; George Frăţila, cantor gr. cat. cor. 10-89 b.; Ioan Dumitru cor. 9-10 b.; Ioan Urdea, papucar cor. 6-50 b.; Eftimie Frăţila (Buftea, în România) cor. 5-40 b.; fie iertatul june George Dănuş cor. 4-30 b.; Ioan Dumitrescu jun., învăţ. cor. 3-89 b.; Ioan Dumitrescu sen., preot gr. or. cor. 3-1 b.; Ioan M. Popa, învăţ. (Comăna inf.) cor. 2-20 b.; Sofron Cărlan, econom cor. 1; Simion Mitarcă, june cor. 1; Ioan Comşa, econom 80 bani; George Piticaş, june 50 bani; I. F. Negruţiu (Blaş) 60 bani; Ioan Coman, econom 12 bani.

Tuturor acestor binevoitori şi doritori de înaintarea poporului nostru, le esprim şi pe această cale, cele mai ferbinti mulţămite în numele acelora pentru a căror înaintare şi-au dat denarul lor.

Dintre aci pomeniţi donatori, pe lângă subscrierul s'au înscris de membrii fundatori ai bibliotecii cu taxa de 5 corone George Frăţila cantor gr. cat. şi Ioan Urdea, papucar, care a procurat sigilul bibliotecii în preţ de 5 corone.

Dea bunul Dumnezeu ca asemenea persoane marinimose, să mai pot vesti şi de aci încolo.

Ticuşul-român, 1901.George Maican,
bibliotecar şi învăţător.

Fabrica de bere Azuga.

BERĂRIA

GAMBRINUS

∞+ BUCUREŞTI, +∞

(lângă Teatrul Naţional)

pusă sub direcţiunea personală a cunoscutului publicist

I. L. CARAGIALE.

Acestă berărie este locul de întâlnire a elitei intelectuale române.

Bere escelentă: **Corona**-albă; **Salvator**-neagră.

— Consumaţiuni de prima calitate. —

Preţuri modice. Serviciu onest.

SCIRI ULTIME.

O nouă victorie a Burilor.

Londra, 27 Decemvrie. Lord *Kitchener* anunţă din *Johannesburg* cu data de erī, că generalul *Rundlee* raportează următoarele: În 24 Decemvrie *Dewett*, în truntea unei trupe mai mari, a cucerit cu asalt tabăra lui *Firman* lângă *Treefontein*. Mī-e tēmă, că pierderile noastre sunt însemnate. Trupele de sub comanda lui *Firman* au constat din patru compānii de infanterie şi un tun de tabără.

Telegrama lui *Kitchener* a produs în Londra mare consternaţie. E generală părerea, că nu e vorba numai despre o înfrângere, ci că 4 compānii şi 2 tunuri au cădūt în captivitate la Buri, ba se crede chiar că toate 4 compāniile s'au prăpădit.

Haga, 27 Decemvrie. Agenţia „*Nederland*” declară de nebasate toate scirile despre tratări de pace. Buri doresc ce-i drept pacea, însă pe lângă garantarea deplinei lor independente şi pe lângă amnestierea tuturor resculaţilor din Capland.

Literatură.

Au apărut:

Probleme actuale în viaţa noastră naţională, cu un adaus: „*Tinerimea*”, articol politic de *Săgeta*. Sibiu tipografia societate pe acţii. Preţul 1 coronă.

— *Curs practic de Economie*, cuprinzēnd noţiuni despre grădinarit, economia câmpului, economia vitelor şi celelalte ramuri laterale ale economiei. Intocmit pentru şcolile populare de Ioan *Georgescu*. Inv. dirig. Ediţia IV revădută şi adausă şi cu 65 ilustraţiuni în text. Editura librăriei Ciureu, Braşov 1901. Preţul 60 bani.

— *Calendar*, pe anul dela *Christos* 1902 (anul XXIII). Preţul 60 bani. Arad. Editura tipografiei diecesei gr. ort. române a Aradului.

„*Cartea Durerii*” de Emil *Bougaud*, tradusă din originalul francēs de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dorian*. Tipografia lui *Heinrich Uhrmann* din *Timişoara* 1895. O carticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone plus 10 bani porto. Se află de vindare la Tipografia „*A. Mureşianu*”.

A apărut „*Cartea sōcelor*” de *Marion*, o broşură hazliă de 128 pagini, cuprinzēnd peste 50 de poesii la adresa sōcelor. Broşura ofere lectură foarte plăcută, mai ales pentru gineri. „*Cartea sōcelor*” se pōte procura şi dela Tipografia „*A. Mureşianu*” în Braşov cu preţul de 1 cor plus 5 bani porto.

HIGIENA.

Sângele—nervii.

Mulţi sunt, cari ar avē dorinţa să lucreze mai mult, le lipsesce însă pofta de lucru. Câte-odată nu pot de fel a înainta la trebă. Nu este lenea, dōmne feresce, — căci dorinţa de a lucra, de a crea există, dăr cum am dīs, lipsesce pofta, dragostea de lucru. Altă-dată este o adevērată plăcere a-se apuca de lucru, pe când câte într'o dī par'că te-ar trage căniī la muncă. Omul învăţat simte, că capul îi este mult mai greu, decât erī. Şi că astăzi nu pōte pricepe cu atāta uşurinţă şi claritate. Muncitorului cu mâna îi mergea erī aşa de uşor lucrul, ca şi cum i-ar fi fost nisce nălucī în ajutor, era vesel şi bine dispus, cu toate că vai! mult avea de lucru. Şi astăzi în întreg corpul simte o discordare. Şi nu este bolnav, dōmne feresce! Este vesel, capul lui luminat, măncarea îi ticnesce mai bine, decât orī când, la amiađi a mâncat cât doi, ba înainte de prând

a beut și un păhărel de rachiū și i-a priit de minune. Și cu tôte aceste erī se afla cu totul altfel. Tréba, care nu e nicī pe jumătate, câtă era erī, nu vré să înainteze. Mai bucuros ar fi, decât s'ar puté culca, sē se odihnescă măcar un cias, dér asta nu se pôte, pentru-că mușterī așteptă și acesta i-ar puté aduce numai pagubă afaceri sale, apoi trebuie pânea de tôte dīlele la copii și la femeie, deci nu pôte dormi, trebuie sē muncescă.

De sigur — își dice — erī a lucrat prea mult, și din cauza acésta este obosit și discordat, étă care este rezultatul, decât ne opintim prea mult la trébă. De sigur numai încordarea de erī e pricina, că astădī merg lucrurile de a 'ndósele. A lucrat erī până la nouē séra, apoi a cinat și pe urmă a mers cu vecinul sēu la un păhar de bere.

Învățatul gândesce asupra stării sale așa: „Am lucrat erī prea mult, am cetit și scris peste măsură, étă care este cauza, că astădī capul îmi e așa de greu. Mult mai fericiți sunt cei ce lucréză cu mânilé, ei trăiesc în aer liber, la órele șépte isprăvesc lucrul și apoi pot sē-și vadă de plăcerile lor, numai noi trebuie sē stăm tótă ziua ghemuiți la masă și sē studiem“.

Așa rezonéză și își exprimă nemulțumirea toți, bogati și séraci. Toți sunt nemulțumiți cu sórta lor și caută în tôte părțile motivele stării lor bolnăviciose. Ei cantă acest motiv în tôte părțile, numai acolo nu, unde ar trebui, sē-l caute, adecă în sine însiși. Înzădar l'ar și cantă de altfel, căci nu l'ar găsi, întocmai ca acel profesor, care își căuta ciasurī întregi pălăria, fără sē observe, că o are în cap, ori ca țiganul, care își căuta pipa și o avea în gură.

Întreaga noastră ființă și activitate, dispoziția noastră bună sēu rea, în prima linie atérnă dela un organ principal al nostru, adecă dela creeri. Întocmai ca la o stațiune de telefon sēu telegraf, tôte sirmele se unesc și o legătură între doi vorbitori trebuie sē trécă prin acea stațiune, așa și în corpul omenesc tot ce se petrece în el, prin el și pentru el, trebuie sē trécă întâi prin creeri.

Bercu la spândurătore.

„Da!“ In unanimitate, jurați s'au pronunțat, Bercu Lipiner Banchierul, de omor e viocvat. Apoi, Curtea se consultă, și după delibere rare i' dă máximul pedepsei: Mórtea prin spândurătore!

Audind Bercu sentința, a cădūt, a leșinat! I-se dá 'udată ajutóre și cu apă e udat. După câte-va momente, își revine apoi în fire și privesce împrejură cu ochi stinși ca 'n rătăcire. Președintele vedându-l prăpădit, de depe rare, i-adreséză cu blândețe vorbe de încurajare, Demonstrându-i, că nu trebe de sentință a-se piânge. Când pedepsă după lege e-te: Sânge pentru sânge și acel ce-a comis crima, se cuvins pe dreptate, Sē-și plătescă datoria față de societate!

„Mē rog Domnu Președinte, sē am parțion un moment, în nu plătesc datoria, mē declar în fuiment!! Inginer Zamfirescu.

MULTE ȘI DE TOTE.

Legendă despre brad.

Când a creat Dumnezeu lumea, în grădina paradisiului toți arborii își legănuau frunțele îndestulit. Numai bradul s'a plâns.

— Tuturor li-a dat Domnul podóbe, numai eu sunt orfan între arbori. N'am frunze, numai ghimpii mi-se întind spre ceri. Sunt ca un schelet.

Er Domnul i-a dis:

— Așteptă sē-ți vie rëndul, și tu vei străluci odată în pompă.

Bradul a ascultat. Au trecut după acésta sute de ani.

Afară la marginea pădurei vecinic verde sta un brăduț. În apropiere, într'o colibă mică, locuia un om serman cu familia. Era frig amorțitor și omul s'a plâns muerei sale:

— Înghețăm cu toți și pe sermanul nostru copil nevinovat il omórá frigul lui Dumnezeu.

Dicend acésta a privit la micul sēu copil și făcându-și drum prin viscol, porni la pădure, unde a tăiat un brăduț, și s'a întors la colibă.

— Sē-l punem pe foc — a dis soției sale. Vei vedé, ce căldură binefăcătore va da în odaie.

Micul copil privi spre arborele cu frunze ca acul și dișe mahnindu-se:

— Cât de frumos e acest mic arbore. Sē nu-l aruncăm pe foc.

Părinții au ascultat de vorba copilului. Și îndată ce și-a spus copilul dorința, pe brăduț s'au ivit flacări mici, cari streluciau în odaia sērăcaciósă.

Căci s'a întâmplat o minune. Era preséra născerii Mântuitorului. Stele au cădūt din ceriți, și cum cad pe alți arbori picurii de rouă, așa cădeau stelele pe arborele mic de Crăciun.

Când s'a întâmplat acésta, soția omului sērăc a suspinat:

— Ce căldură binefăcătore simțesc, deși n'am aprins micul arbore.

Copilul a bătut în palmi de bucurie, căci arborele, ce a ajuns în colibă pentru sērbătórea Crăciunului, a dat căldura. Focul lui plăcut răspânda raze din flacările strălucitóre.

De atunci în tot anul, pe la sērbătórite plăcute ale Crăciunului, împodobesc ómenii casele lor cu arborele de Crăciun.

Vrăbiile și usturoiul.

O revistă germană scrie următórele: s'a constatat, că vrăbiile nu sufer mirosul de usturoi (aiu), care împrejurare se pôte exploata cu succes, ca sē depărtăm vrăbiile dela locurile, unde nu dorim sē le avem. E suficient a acăta un cățel de usturoi la locurile, cari voim sē le ferim de vrăbii, și putem fi siguri, că de acele locuri nu se va apropia nicī o vrăbie (?)

Podóbele femeilor la Romani.

Femelele romane aveau mare grije de frisura și peptenatul părului lor, întocmai ca și femeile din timpurile noastre. Ele purtau o frisură a părului, care se numia tutulus, adecă o peptenătură, care se asemăna cu un turn, legat cu o panglică albă. Mai târziu femeile întrebuițuau și ferul, făcându-și cărlionțe, mai mari și mai mititele, în tocmai ca și în timpurile noastre, ér când Romanii au venit în contact cu Germanii, femeile au început sē-și împletescă părul. Femeile cele bogate împleteau în păr mărgăritare. Frumósă era mai ales moda diademei: Se puneau un semicerc pe frunte, care trecea prin păr, ér părul era peptenat peste el cu multă istețime așa, că nu se vedea, decât partea dinainte mai ridicată, care forma diadema.

Acésta modă a diademei ni-se pare atât de admirabilă la dețeli și la femeile mai de frunte romane.

Pomeziile erau bine cunoscuté și pe vremurile acelea și erau preferate mai ales acelea, cari dădeau părului colórea galbenă a aurului, cum veduseră la femeile germane.

Dacă se întâmplă ca bărbatului sēu femeii sē i cadă părul, atunci întrebuițuau pēruca, care pe latinesce se numia capillum sēu galericulum.

In urechi puneau cercei.

Dinții căutau a-i conserva, mestecând în gură rēșină de Chio. Se întrebuițuau deja din timpurile cele mai vechi și dinții falși. Așa vedem în legile celor XII table dispoziția, care spune, că morților trebuie lăsați dinții de aur.

Pentru păstrarea peliței de pe obraz damele romane întrebuițuau voalul și erau cunoscute chiar și umbrelele și evantalele de pene de pân sau de struț. Nóptea își acoperiau față cu aluat de grâu muiat în lapte de măgărițe. Pielea se mai neteția cu pumice (un fel de piatră porósă). Se întrebuițuau și săpunuri fine, cosmeticiuri și alifii negre pentru sprincene.

Alte podóbe mai erau legăturile de gât, lanțurile, brațelelele, în formă de șérpe și inelele. De acestea s'au săpat fórté multe din pământ.

În casa vestaliuelor din Pompei s'au găsit următórele obiecte de toaletă: o ogiindă rotundă de metal, ace de încetăramat de aur, speli (ace de păr) din os de elefant, un neptine, o cutie de alifii, vase de sticlă pentru cosmeticiuri, sticluțe pentru ape mirositóre, brațelele de os de elefant, cercei, lanțuri, scobitóre de dinți, lingurițe de urechi și fórfeci.

Tutulul lui Dewett.

O fóie germană povestesc o istorie veselă despre generalul Dewett și despre un soldat angles.

Când s'au finit tractările între Botha și Kitchener, fără rezultat, și s'a făcut armistițiu, regimentul Cast-Kent a început éráși sē urmărescă pe Dewett. Generalul bur s'a lăsat un timp óre-care sē fiă persecutat. De-odată însă s'a întors fără de veste, a bătut trupele britice, o parte a „prigonitorilor“ a cădūt, ér alta a fost prinsă. Pe Englesii răniți i-au transportat în spitalul bur, pe când pe prigonierii sēnetoși i-au folosit ca îngrijitori ai celor bolnavi.

A doua di Botha și Dewett au vizitat spitalul. Botha fuma cu țigareta; între dinții lui Dewett atirna luleaua cu țevă scurtă. Generalul, vestitul strateg, s'a adresat unui Engles rănit:

— Ai avé ceva dorință?

— Ași avé.

— Care ar fi?

— Ași dori o pipă de tabac și chibrite.

Dewett, fără a dice vr'un cuvânt, s'a scos tabacherea și a întins'o soldatului, care de bucurie isbucni în plâns.

— Peste câte-va zile vă vom și libera — dișe Dewett mai târziu.

După două săptămâni Englesul liberat urmăria éráși pe generalul bur. Sfirșitul acestei urmăriri a fost ca și mai înainte, și nefericitul ostén, care acum a primit o rană în frunte, a cădūt éráși în mânilé Burilor. El însuși numai atunci a știut acésta, când deșteptându-se din starea-i amorțită, s'a aruncat prima privire spre Dewett, care ingenuchind lângă el, cu propria maramă a legat rana sângerândă. Soldatul a privit spre el speriat. Dewett într'acea a diș surițend:

— Te-am cunoscut îndată. Așa-i, că d-ta ești, pe care te-am liberat acum două săptămâni? Durere, că acum a venit un timp réu, n'am nicī tabac, nicī chibrite. Dér pôte peste puțin — decât ne-om întâlni éráși.

Cel mai bogat stat.

Dacă bogăția statelor s'ar socoti numai după faptul, că au datorii, ori nu, atunci cu drept cuvânt s'ar puté dice, că ducatul Anhalt e cel mai bogat între tôte statele. Ducatul Anhalt nu are datorii de loc, ci bani gata opt milioane de marce în hârtii de valóre. Numérul poporațiunii fiind 616,000, mititeii cetățeni ai acestui ducat deja în clipa născerii dispun de câte circa douăzeci și cincī de marce „avere economisată“ de vom avé în vedere principul, că averea

statului e a cetățenilor lui. Fie-care invățator e funcționar de stat, plătit splendid, deórece sub titlul salarisării invățătorilor ducatul cheltuesce două milioane și cincī sute mii de marce pe an. Nicī nu sunt în ducat analfabeți, și nicī părinți pe cari sē-i silescl prin pedepse sē-și trimită copiii la școlă!

„Călinarul Plugarului“

pe anul comun 1902.

A apărut și se pôte procura dela Tipografia A. Muresianu (Brașov) „Călinarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călinar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8º mare cuprinde:

In partea calendaristică: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sērbătórite și alte dīle schimbătóre; calculul sērbătórilor mai mari; Porturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturī pentru plugarii și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competițe de timbru și taxe; Scala timbrelor; Tērgurile din Ardeal, Bănat și Tēra ungurescă în ordine alfabetică și apoi după lună și di; Tērgurile din Bucovina; Mésurile metrice etc.

In partea literară se găsesc bucăți alese de cetit: „Cetatea dela Fântánele“; (Moțul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coșbu); „Frumósă Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bētrânel clopotar“ (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică ómenia“ (Proverbe de Marion); „Doué hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Găsecele Ovreurui“ (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de produțiune și avuția națională“; „Faceți pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urméză diferite povețe; lectură distractivă, glume etc.

Călinarul are în frunte portretul lui George Lazar, cu biografia, (în partea literară.)

Un exemplar „Călinarul Plugarului“ costă 25 cr. (50 bani), plus 5 bani porto postal. Vénditorilor se dá rabat cuvânt.

Calendarul săptămânei.

DECEM. (1901) are 31 zile. ANDREA.

Table with 3 columns: Zilele, Călend. Iul. v., Călend. Greg. Rows include Dum, Lun, Mar, Merc, Joi, Viner, Săm.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 27 Decembre 1901.

Table with 3 columns: Măsura sēu greutatea, Calitatea, Valuta în Kor. și fl. Rows include 1 H. L., 1 kilă, 100 kil.

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Decembrie a. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corône ung. 4%	94.25
Impr. câil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.70
Impr. câil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.70
Oblig. câil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	177.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	147.80
Renta de argint austr.	98.95
Renta de hârtie austr.	98.90
Renta de aur austr.	118.75
Losuri din 1860.	141.60
Aoții de-ale Băncii austro-ungară.	15.92
Aoții de-ale Băncii ung. de credit	667.—
Aoții de-ale Băncii austr. de credit	647.50
Napoleoniori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.20
London vista	239.15
Paris vista	95.07 1/2
Rente de corône austr. 4%	95.95
Note italiene	93.60

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Decembrie n. 1901.

Banconota rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.34
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Bursa de București

din 26 Dec. 1901.

Valori	Do- bândă	Scad. cup.	Cu ban- gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	93.7/8
" " Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	94.1/2
" " din 1893	5	" "	94.1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
" " Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	80.
" " Impr. de 50 mil.	4	" "	80.1/4
" " Impr. de 274 m. 1890	4	" "	80.3/4
" " Impr. de 45 m. 1891	4	" "	80.3/4
" " Im. de 120 mil. 1894	4	" "	80.3/4
" " Impr. de 90 mil. 1896	4	" "	79.3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mai-Nov.	79.3/4
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	—
" comunei București 1853	5%	Ian.-Iul.	—
" " " din 1884	5	Mai-Nov.	—
" " " din 1885	5	Iun.-Dec.	—
" " " din 1890	5	Mai-Nov.	—
Serisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	81.
Seris. fonciare rurale din 1890	4	" "	81.
" " urbane București	5	" "	80.7/8
" " Iași.	5	" "	75.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	" "	—
v. n.			
Banca Rom. ult. div. fr.	12.81	500	150 v. —
Banca Națion. ult. div. 85.—	500	intr. v.	2190
Banca agricolă.	500	150 v.	264.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	180.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	" "	380.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	" "	382.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	—
Soc. rom. de hârtie ult.	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 80 l	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramax	200	" "	—
20 franci aur	" "	" "	—
Fabricile Unite de gaze.	12	" "	—

Scompturi:

Banca nat. a Rom.	7%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	8	Petersburg	6%
Banca agricolă	1	Berlin	4%
Londra	3	Beigia	3 1/2
Viena	4	Elveția	5 1/2

Cursul losurilor private

din 24 Dec 1901.

	cump.	vinde
Basilica	17.25	18.25
Credis	404.—	408.—
Clary 40 fl. m.	155.—	159.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	80.—	86.—
Krakau	71.—	78.—
Laibach	70.—	77.—
Buda	—	—
Pa'ffy	170.—	174.—
Crucea roșie austriacă	163.—	173.—
" " ung.	50.85	51.—
" " ital.	24.—	25.—
Rudoif	72.—	74.—
Salm	224.—	234.—
Salzburg	75.—	80.—
St. Genois	243.—	253.—
Stanislaw	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	396.40	396.40
" " 4% 50	29.40	31.40
Waldstein	40.—	40.—
" " de 10 franci	21.25	23.25
Banca h. ung. 4%	—	—

Proprietar: Dr. Aurel Mureștănaș.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Nr. 19126—1901.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la punerea semnelor de hotărnicirea proprietăților rurale din câmpul liber.

De-ôre-ce nu toți proprietarii de pământ, au corăspuns provocării dela 15 August 1897 Nr. 1526—1897 B. adecă n'au pus semnele de hotar între proprietățile din câmpul liber de pe hotarul Brașovului, de aceea se reamintesc numita provocare tuturor proprietarilor de pământ.

În sensul §-lui 32 al art. de lege XII. din 1894 și al §-lui 1 din statutul municipal privitor la însemnarea granițelor posesiunii, fie-care proprietar de pământ în câmp liber e obligat a-și însemna granițele posesiunii saie în mod învederat.

Ca semne de graniță pot servi gropi (de cel puțin 50 cm. de largi), garduri, gard viu, tufari, arbori, petrii de graniță seu stâlpi de lemn de stejtar.

Fie-care holdă este de a se probeve cu un număr corăspunzător de semne de graniță, amăsurat formeii sale și anume: decă holda se întinde în linie dreaptă, atunci se însemnă capetele fie-cărei linii drepte, ér decă holda se întinde în linii frante, atunci se însemnă punctele frângerii seu unghiurile, ce se fac prin frângare. Așa-dérâ punerea de semne numai la capătul holdei și numai prin un semn de graniță, nu este de ajuns.

La locurile, a căror graniță o formeză un semn natural nestrămutaver, ca: riuri, canale, përaie, isvore de apă seu alte asemenea semne, nu e de lipsă a-se pune semne de graniță.

Strămtorarea drumurilor de câmp prin punerea semnelor de graniță pe acele drumuri este strict oprit și se va pedepsi.

Tot-deodată se provoeă toți proprietarii de pământ de pe hotarul Brașovului, că în sensul prescripțiunilor de mai sus până la 31 Martie 1902 se se pună semnele de graniță respective semnele de graniță ruinate seu dispărute se le reînscă, căci la din contră, față de neglijență se va purcede conform §-lui 35 al art. de lege XII. din 1894.

Brașov, 17 Decembrie 1901

(371,1--2) Magistratul orașenesco.

PUBLICAȚIUNE.

Munții: Moașa, Grohotișul și Vornicul, proprietățile Excelenței Sale George Gr. Cantacuzino din Județul Prahova, România, se arendeză de pășune cu începerea dela 23 Aprilie 1902 st. v.

Amatorii pentru acești munți se vor adresa, V. Sochian prin Gara Băicoi, poșta Filipești, Magureni-Părăosa. (360,1—1)

ANUNȚ.

Vineri în 21 Decembrie 1901 (3 Ianuarie 1902) se va ținé a doua li citație publică pentru arëndarea muntelui Sf. Ilie cu pădure cu tot din județul Prahova, România.

Doritorii au să se prezente la 10 ôre a. m. în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Nicolae din Scheiă.

Brașov, 13 Decembrie 1901.

Comitetul parochial.

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

Cele mai potrivite cadouri de Crăciun le recomand Specialitate de Covore din lâna curată calitate forțe bună și asortiment bogat, cu prețuri forțe ieftine.

In urma Sezonului înaintat, vënd mărfurile de lâna, cu prețuri reduse.

Apelând la sprijinul On. public, sunt cu tótă stima

ADOLF F. MAZANEK,
Brașov, strada Porții nr. 24.

Depositul fabricii de postavuri, covore și strae.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSSYLVANIA“

Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1868

Asigură în condițiunile cele mai avantajoșe:

a) contra daunelor de incendii și exploziune, edificii de locuinte și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, caré si vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pașal în condiții avantajoșe,

mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parochiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabricii, mori etc.

b) Pe viața omului în combinații deosebit de favorabile, prin carii capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de morțe) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume dela 50—400 corone, fără cercetare medicală. In cas de morțe sumele asigurate se solvesc imediat.

Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit. Informațiuni se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare

„TRANSSYLVANIA“

în Brașov, „Strada Mihael Weiss“ nr. 24.

Agent principal: Heinrich Hermann. 36—52.(100)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMONTOR.

tot felul de Manuși, Ciorapi

Cadou practic pentru Crăciun, recomand, recunoscute ca bune, cu deosebire durabile
JUPONE TRICOTATE
cu tôte că sunt ușore, ține cald mai mult ca alte streine.
Cu tótă stima

GEORG FOITH,
tricotaj mehanic

Brașov, strada Porții nr. 21.

Mai bune și mai ieftine ca în alta parte.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișii administratiunii. în cazul pu-

blicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

De inchiriat.

Casa din strada Căpitanului în Scheiü nr. 22, cu 5 încăperi, pivnițe, poduri, grajduri pentru cai, curte mare și grădină lângă ea, este de închiriat și se poate ocupa imediat.

Informațiuni mai de-aprope se dau la oficiul parohial gr. or. al bis. Sf. Treimi pe Tocile nr. 19.
3-3

LEMNE DE FOC

Blane, seu ferestreite și crepate unisa te acasă, se capătă ieftine la

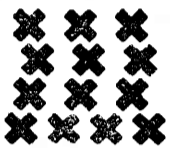
Jul. Teutsch

Strada Gărei nr. 9.
Telefon nr. 122.

Comande și plăți se pot face și la D-nul

Ernst Jeckel

Strada Hirscher nr. 19.

De inchiriat

Parterul din casa nr. 12 nou 333 v. Târgul boilor în corn, acomodată de crismă. se dă închirie dela 1-a Aprilie 1902.

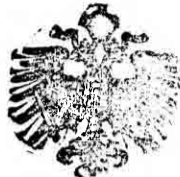
Deslușiri dă avocatul Puscaru, la „Albina“.
2-2

DE VÂNDARE

casele din str. Castelului nr. 24. Târgul Straelor, se vinde din mână liberă. Amatori a se a dresa la Cancelaria D-nului Dr. Mandl avocat Târgul grăului.
2-3866

Pentru prestațiuni eminente premiat:

Paris	Brüssel
St.-Gallen	St.-Gilles
Olmütz	Aussig
Veneția	Breslau
London	Berlin
	Brünn

K. k. posesor exclusiv de privileg. Distincții Prea Inalte „Cruci de onore“

Brüssel, London și Veneția.

SIGMUND FLUSS

Viena, Brünn, Praga, Budapest.

Premiat cu 10 medalii de aur.

Stabiliment de rangul I, pentru

Văpsitorie artistică

Appretur și spalatorie chimică. (Instalație cu vapor)

pentru Garderobe de bărbați, dame și copii, în stare compusă și descompusă, pentru Uniforme, Stofe de mobile, Covore, Perdele, Danțele veritabile etc.

Se recomandă On. public pentru executare lucrărilor, ce cad în branșa această.

Prestațiuni neîntrecute, prețuri ieftine.

Fabrica și Comptoir: Brünn, Zelle 38. Telefon 576.

Localuri de primire în toate orașele mai mari, comande din provincie prompt.

Representant pentru specialitate: Văpsitorie de haine de mătase a Ressort, pentru Brașov și jur la D-nii Robert Weber (fost Temesvari Istvan) magazin de mode, strada Vămii nr. 5.

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin vărsat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta

(Pester Ungarische Commercialbank in Budapest.)

Capital deplin vărsat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantajoase.

Efecte de torfelul se cumpără și se vând după cursul oficios de zi.

Losuri trase precum și alte hârtii de valoare sortate se escomptează foarte coulant,

Cupone se resumpără liber de ori-ce provisiune.

Monede si sorte de bani străini se cumpără și se vând în tocmai după cursul oficios de zi.

Chècuri și accreditive se edau pe toate piețele europene și transoceanice.

Lombarduri pe hârtii de valoare se dau pe lângă interese corespunzătoare.

Asigurări de losuri și acții, contra pierderii în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dă separat.

Depuneri se primesc spre fructificare în formă de Con o-Curent seu pe termine fixe.

Deposite de hârtii de valoare și documente spre administrare, spre păstrare și în formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neînsemnată,

Promese se edau pentru toate tragerile. Tragerile se revedeză gratuit.

Tote hârtiile de valoare, cari conform prescrișelor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura întocmai după cursul eventual de zi.

Cu privire la convertirea (schimbarea) la hârtii de valoare, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja existente în alte hârtii de valoare mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantajoase.
26-30(242)

Publicațiune.

Imobilele aparținătoare moștenirii după Dr. Ferdinand Otroban, ce sunt specificate mai jos în mod amănunțit, se vor vinde în zilele de 30 și 31 Decembrie st. n. în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Brașov, Strada Vămii Nr. 17—15) prin licitațiune publică, ce se va ține acolo de bună-voie, începând dela orele 9 dimineața.

Condițiunile amănunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell. Imobilele nu se vor vinde sub prețul evaluării fisat.

1. Casă de piatră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660, A + 5372 n-rii top. și situată în Brașov Strada Spitalului nr. 32 (nou) 430 (vechiu) 13,000
2. Casă de piatră și grădină indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 6193, 6194/1, n-ri top. și situată în suburbiul Blumena, str. măștrilor, nr. 19 (nou), 33 (vechiu) 18,000
3. Casa de piatră indusă în cartea funduară din Brașov Nr. 2660 A + 5498/1 și 5498/2, n-ri top., situată în str. Sf. Iovan Nr. 17 (nou), 638 (vechiu) 40,000
4. Casa de lemn indusă în cartea funduară din Brașov nr. 2660 A + 3348, 3349 n-ri top., situată în suburbiul Scheiü podul Creșului, Nr. 107 (nou), 676 (vechiu) 2000
5. Casa indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 2660 A + 202 și 203 n-ri top., situată în suburbiul Brașovul-vechiu, Strada Țintașilor Nr. 33 (nou), 106 (vechiu) 600
6. Villa din Predeal, cu tot mobilierul din ea și cu aranjamentul indusă în cartea funduară din Brașov nr. 10,961 A + 25,404/12 nr. top., situată imediat la graniță 16,000
7. Casa cu șese apartamente de locuit, cu o mare grădină de pome, odăile folosite pentru locuință de vară, dimpreună cu mobilierul, indusă în cartea funduară din Bacifalu (Săcele) nr. 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nr. top., situată în acea comună nr. casei 446 20,000
8. Casa cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară din Bacifalu nr. 598 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1362/2, 1363/2, 1364/2, 1611 n-ri top., nr. casei 445 10,000
9. Așa numita „Villa Zona“ din Elepatak cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară din Elepatak nr. 3118 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top., cu măierște 14,000

Ca vadiu sunt a se depune 10 procente din prețul strigării în bani gata seu în hârtii de valoare, cari sunt admise pentru cauțiuni.

Hotelul Baross din Brașov (strada Porții Nr. 16) și „Prima fabrică de petrol“, precum și posesiunile dela Füle și Bardosy, ce se țin de moștenire, se vor licita în 15 Februarie 1902 pe baza unei publicațiuni deosebite.

Brașov, 6 Decembrie 1901.

Moștenitorii răposatului Dr. Ferdinand Otroban.

MAREA BANCRUTĂ!

New-York și Londra n-au lăsat necruțat nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vedut necesitată se dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă. Eu sunt impuțernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele **fl. 6.60** și adică:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză;
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată;
- 6 linguri de argint patent american;
- 12 lingurițe de argint pentru cafea patent american;

- 1 lingură de argint pentru supă patent american;
- 1 lingură de argint pentru lapte patent american;
- 6 cesci Victoria englez-sci;
- 2 candelabre de masă;
- 1 strecurătoare pentru ceai;
- 1 zaharniță;
- 42 bucăți la un loc fl. 6.60.

Tote cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de fl. 6.60.

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea-ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori-cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenia însă să nu treacă cu vederea ocasiunea această favorabilă, de ași procura această garnitură pompoasă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri de nuntă, crăciun și anul nou! și în economia casei.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**

(9-10) **Exporthaus für amerik. Patent-Silber-warenfabrik WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/V**

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală seu cu trimiterea sumei înainte. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Extras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiti încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvár. **Baronin Bánffy.**

Cu trimiterea dintăiu sunt mulțumit Ve rog încă pentru o garnitură. **Kalocsa, Iohann Majorossy** protopresbiter.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiteti încă una. **Bozovics, Sándor Keresztessy,** suprefect.

Mai de mult am fost cumpărat în persoană o garnitură pentru o familie care a rămas mulțumită. Vă rog a-mi trimite și mie o asemenea garnitură, și b cutii praful de curățit. **Dr. Victor Colceriu,** medic practic în Magyar-Lapos.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.